

Sygn. akt XII Gz 190/13

POSTANOWIENIE

Dnia 14 maja 2013 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku XII Wydział Gospodarczy Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Bożena Kachnowicz - Kokot

Sędziowie: SSO Jolanta Safader – Skwarlińska

del. SSR Magdalena Kiedrowicz-Kopeć (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 14 maja 2013 r. w Gdańsku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku wierzyciela (...) Bank (...) Spółki Akcyjnej w W.

przeciwko dłużnikowi Przedsiębiorstwu Produkcyjno – Handlowemu (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w U.

o ogłoszenie upadłości

na skutek zażalenia dłużnika

na postanowienie Sądu Rejonowego w Słupsku z dnia 8 stycznia 2013 r., sygn. akt VI GC 15/12 w przedmiocie ogłoszenia upadłości

postanawia:

I. zmienić zaskarżone postanowienie:

1. w pkt 1 (pierwszym) w ten sposób, że oddalić wniosek wierzyciela o ogłoszenie upadłości dłużnika Przedsiębiorstwa Produkcyjno – Handlowego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w U.;

2. uchylić pkt 2- 5 (punkty od drugiego do piątego)

II. oddalić zażalenie w pozostałej części.

III. zasądzić do dłużnika Przedsiębiorstwa Produkcyjno – Handlowego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w U. na rzecz wierzyciela (...) Bank (...) Spółki Akcyjnej w W. kwotę 450 zł. (czterysta pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym.

Sygn. akt XII Gz 190/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 8 stycznia 2013 roku Sąd Rejonowy w Słupsku po rozpoznaniu wniosku wierzyciela (...) Kasy Oszczędnościowej Bank (...) S.A. w W. ogłosił upadłość dłużnika Przedsiębiorstwa Produkcyjno – Handlowego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w U. obejmującą likwidację majątku dłużnika (pkt I), wezwał wierzycieli upadłego do zgłoszenia sędziemu komisarzowi swoich wierzytelności w stosunku do upadłego w terminie trzech miesięcy od daty ogłoszenia obwieszczenia o ogłoszeniu upadłości (pkt II), wezwał osoby, którym przysługują prawa oraz prawa i roszczenia osobiste ciężące na nieruchomości należącej do upadłego, jeżeli

nie zostały ujawnione przez wpis w księdze wieczystej do ich zgłoszenia w terminie dwóch miesięcy od daty ogłoszenia obwieszczenia o ogłoszeniu upadłości pod rygorem utraty prawa powoływania się na nie w postępowaniu upadłościowym (pkt III), wyznaczył sędziego – komisarza w osobie SSR Aleksandry Fons (pkt IV), wyznaczył syndyka w osobie M. S. (pkt VI), a w punkcie szóstym zasądził od dłużnika na rzecz wierzyciela (...) Bank (...) w W. kwotę 1.487,31 złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Powyższe rozstrzygnięcie zapadło na podstawie następującego stanu faktycznego:

Według stanu na dzień 29 lutego 2012 roku dłużnik Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Handlowe (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w U. posiada wymagalne zobowiązania wobec wnioskodawcy w kwocie 25.939.959,02 złotych. Dłużnik nie spłacił zadłużenia, mimo wezwań do zapłaty, w związku z czym wierzyciel uzyskał tytuły wykonawcze. Ponadto dłużnik zobowiązany jest wobec wierzyciela (...) S.A. w T. na kwotę 126.594.71 złotych z ustawowymi odsetkami od kwot 79.027, 71 złotych od 05.06.2009 roku i 47.918,17 złotych od 4.06.2009 roku i kosztami postępowania w kwocie 5204 złotych. Należności te objęte są tytułem wykonawczym prawomocnym nakazem zapłaty zaopatrzonym w klauzulę wykonalności wydanym w dniu 24.02.2010 roku przez Sąd Okręgowy w Gdańsku. Przeciwno dłużnikowi zostały wydane tytuły wykonawcze na rzecz wierzyciela (...) spółki z o.o. w A. na kwotę 136.80,07 złotych z ustawowymi odsetkami i kosztami postępowania 5328 złotych na kwotę 3.050.00 zł. Przeciwno dłużnikowi zapadł też przed Sądem Rejonowym dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie wyrok zasądający na rzecz (...) spółki z o.o. w A. kwotę (...) .00 zł z odsetkami i kosztami procesu w kwocie 1467,00 złotych. Przeciwno dłużnikowi w 2011 roku prowadzone były liczne egzekucje komornicze, które okazały się bezskuteczne gdyż jak ustalono dłużnik w 2009 roku zbył ruchomości, nie prowadził produkcji, zakład w Ł. przy ul. (...) jest niezabezpieczony pozostaje bez dozoru, na rachunkach bankowych brak jest środków na realizację zajęcia komorniczego, nie ustalono istnienia wierzytelności dłużnika, dłużnik nie figuruje w operatach ewidencji gruntów i budynków w granicach administracyjnych Powiatu S. jako właściciel nieruchomości. Prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego w Słupsku z dnia 26.01.2012 roku w sprawie VI GU 22/11 oddalono wniosek o ogłoszenie upadłości dłużnika złożony przez wierzyciela (...) S.A. w T. z uwagi na brak majątku na koszty postępowania upadłościowego. Ruchomości dłużnika obciążone były zastawem ustanowionym na rzecz wnioskodawcy. Wnioskodawca zabezpieczony był nadto poprzez zawartą umowę przewłaszczenia. Dłużnik był użytkownikiem wieczystym działki i właścicielem wzniesionych na niej budynków przemysłowych, położonej w Ł., która została sprzedana w dniu 12.06.2008 roku. Ponadto był właścicielem nieruchomości lokalowej o funkcji pensjonatowo - mieszkalnej, umiejscowionej w budynku pałacu w miejscowości C. oraz udziału w częściach wspólnych budynku, gruncie i drodze dojazdowej w wysokości (...). N. zbyta w dniu 25.05.2010 roku na rzecz firmy (...) spółki z o.o. w Ł.. Jest ona obciążona hipoteką kaucyjną w kwocie 19.324.800,00 zł, zabezpieczającą wierzytelności wnioskodawcy. Aktem notarialnym z 25.05.2010 roku również na rzecz (...) spółki z o.o. w Ł. dłużnik zbył prawo własności nieruchomości położonej w miejscowości C.. (...) spółka z o.o. w Ł. jest strategicznym kontrahentem dłużnika. Firma ta zakupiła też od dłużnika w dniu 1.02.2009 roku ruchomości w postaci samochodów, maszyn i urządzeń.

Sąd Rejonowy wskazał, że w myśl art. 10 puin upadłość ogłasza się w stosunku do dłużnika, który stał się niewypłacalny, niewypłacalność zaś wiąże się zgodnie z art. 11 ust. 1 puin z niewykonywaniem wymagalnych zobowiązań. Zdaniem Sądu Rejonowego okoliczności podane we wniosku o ogłoszenie upadłości pozwalają na stwierdzenie, że w stosunku do dłużnika została spełniona wskazana wyżej przesłanka ogłoszenia upadłości, skoro dłużnik nie wykonuje wymagalnych zobowiązań. Ze znajdujących się bowiem w aktach sprawy dokumentów i dokumentów zebranych w aktach sprawy Gu 22/11 wynika fakt zadłużenia dłużnika wobec wnioskodawcy i innych podmiotów. Ponadto według Sądu dłużnik potwierdził fakt istnienia zadłużeń, bezskuteczność prowadzonych przeciwko niemu postępowań egzekucyjnych wskazując ponadto w ramach wyjaśnień zarządu na okoliczności, które w jego ocenie doprowadziły do tej sytuacji.

W ocenie Sądu Rejonowego wierzyciel uprawdopodobnił również, iż dłużnik zbył swój majątek nieruchomy i ruchomy działając z pokrzywdzeniem wierzyciela. Pomimo braku majątku dłużnika uznanie tych czynności za bezskuteczne

wobec masy upadłości, może zapewnić wejście do masy tych składników majątkowych, zapewniając pokrycie kosztów postępowania.

Sąd Rejonowy podzielił stanowisko Sądu Najwyższego zawarte w uchwale z dnia 4 marca 2005 roku, sygn. akt III CZP 95/04, OSNC 2006/2/25 zgodnie z którym sąd nie oddał wniosku o ogłoszenie upadłości na podstawie art. 13 ust. 1 puin w razie uprawdopodobnienia dokonania przez dłużnika czynności prawnych bezskutecznych według przepisów ustawy, którymi wyzbył się on majątku wystarczającego na zaspokojenie kosztów postępowania, albowiem uruchomienie odpowiednich instrumentów prawnych może spowodować, że majątek dłużnika ulegnie niebawem powiększeniu w stopniu uzasadniającym celowość prowadzenia postępowania wszczętego wnioskiem o ogłoszenie upadłości. Według Sądu I instancji w niniejszej sprawie uruchomienie służących instytucji służących do stwierdzenia bezskuteczności czynności prawnych dokonanych przez dłużnika z pokrzywdzeniem wierzycieli przesądza, iż w rozpoznawanej sprawie brak majątku nie może prowadzić w oparciu o przepis art. 13 ust. 1 puin do oddalenia wniosku ogłoszenie upadłości. W tej sytuacji, wobec stwierdzenia zaistnienia przesłanek ogłoszenia upadłości tj. stanu niewypłacalności dłużnika Sąd Rejonowy na mocy art. 10 p.u.in. orzekł jak w pkt I sentencji postanowienia.

O kosztach postępowania sąd I instancji orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w związku z art. 35 puin.

Na powyższe postanowienie zażalenie złożył dłużnik Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Handlowe (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w U. zaskarżając je w całości i zarzucił mu:

- naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 35 p.u.i.n. poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów zasadzające się w dokonaniu oceny całości zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego z uchybieniem zasadom prawidłowego logicznego rozumowania, wskazaniom wiedzy i doświadczenia życiowego i polegające na bezpodstawnym przyjęciu, że materiał ten uprawdopodobnia, iż następujące transakcje dłużnika były bezskuteczne na mocy przepisów prawa upadłościowego i naprawczego względnie przepisów kodeksu cywilnego:

a) sprzedaży nieruchomości w dniu 12 czerwca 2008 r.,

b) sprzedaży nieruchomości w dniu 25 maja 2010 r.,

c) sprzedaży ruchomości w dniu 1 lutego 2009 r.

Prawidłowo natomiast oceniony materiał dowodowy zgromadzony w dotychczas przeprowadzonym postępowaniu nie stwarza podstawy do przyjęcia uprawdopodobnienia bezskuteczności wymienionych powyżej czynności prawnych dłużnika, bowiem faktycznie dowodzi braku jakiegokolwiek możliwości uznania rzeczonych czynności za bezskuteczne, co dodatkowo potwierdzają materiały dowodowe w postaci dokumentów załączonych do niniejszego zażalenia

- wadliwie dokonana ocena zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego doprowadziła do wadliwego zastosowania przepisu art. 13 § 3 p.u.i.n., zamiast prawidłowo przepisu art. 13 § 1 p.u.i.n., wobec oczywistego faktu - przy prawidłowej ocenie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego - iż majątek niewypłacalnego dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania.

Wskazując na powyższe skarżący wniósł o zmianę w całości zaskarżonego postanowienia poprzez oddalenie w całości wniosku o ogłoszenie upadłości oraz zasądzenie od wierzyciela na rzecz dłużnika kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych. Ponadto na zasadzie przepisu art. 394 § 3 k.p.c. w zw. z art. 249 § 1 k.p.c. w zw. z art. 35 p.u.i.n. skarżący wniósł o przeprowadzenie dowodu z załączonych dokumentów, na okoliczności ich treści aktu notarialnego Rep. A nr 2786/2008 - umowy sprzedaży - z dnia 12 czerwca 2008 r., potwierdzeń dokonania przelewów na rzecz wierzyciela w wysokości 1.000.000 zł oraz Drugiego Urzędu Skarbowego w G. w wysokości 328.383,47 zł, zawiadomień wnioskodawcy przez dłużnika o sprzedaży ruchomości oraz wyciągów dokumentów z ksiąg handlowych dłużnika na okoliczność skutków czynności wymienionych powyżej pod lit. a - c, iż umożliwiły one spłacenie dłużnikowi zaciągniętych zobowiązań.

W uzasadnieniu zażalenia skarżący wskazał, że w toku niniejszego postępowania został udowodniony brak dokonania przez dłużnika bezskutecznych czynności prawnych. Zawarte bowiem umowy sprzedaży nieruchomości z dnia 12 czerwca 2008 roku oraz z dnia 25 maja 2010 roku, a także umowa sprzedaży ruchomości z dnia 1 lutego 2009 roku umożliwiły dłużnikowi na ówczesne spłacenie swych wierzycieli w tym wnioskodawcy. Ponadto wnioskodawca był o powyższych transakcjach informowany na bieżąco, a co więcej na sprzedaż nieruchomości z dnia 12 czerwca 2008r. sam wnioskodawca wyraził zgodę. Skarżący dodał też, że przedmiotowe czynności prawne zważywszy na istniejące zabezpieczenia rzeczowe wnioskodawcy nie zmieniały stanu poziomu zabezpieczenia wnioskodawcy. Tym samym w ocenie skarżącego zarówno przepisy art. 127 – 130 puin, art. 132 – 134 puin, a także art. 527 k.c. nie miały w niniejszej sprawie zastosowania.

W odpowiedzi na zażalenie wnioskodawca wniósł o oddalenie zażalenia w całości i rozstrzygnięcie co do kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa prawnego na rzecz wnioskodawcy.

W uzasadnieniu swego pisma wskazał, iż zarzuty podnoszone przez uczestnika są bezpodstawne i nie znajdują faktycznego ani prawnego uzasadnienia wobec zgromadzonego w sprawie materiału dowodnego. Zdaniem wnioskodawcy przedstawione przez niego w toku postępowania dowody wyraźnie wskazują, iż nie było żadnych uzasadnionych powodów dla których miały miejsce transakcje sprzedaży ruchomości i nieruchomości w okresie od czerwca 2008r. do maja 2010r. a zamiarem wyzbycia się majątku przez uczestnika było spowodowanie braku możliwości wyegzekwowania roszczeń wnioskodawcy wobec uczestnika. Podkreślił, iż jedynie podmioty wymienione w art. 132 puin mogą wystąpić ze stosownym powództwem o uznanie dokonanej przez dłużnika czynności prawnej za bezskuteczną. Dodatkowo argumentował, iż do oceny sądu upadłościowego nie należy dokonywanie rozstrzygnięcia w sprawie zasadności uznania lub nie uznania czynności prawnej za podjętą z pokrzywdzeniem wierzycieli. Sąd ten dokonuje jedynie oceny czy takie domniemanie istnieje.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Zażalenie dłużnika jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

W rozpoznawanej sprawie okolicznościami faktycznymi prawidłowo ustalonymi przez Sąd I instancji i niekwestionowanymi przez skarżącego był fakt nie regulowania przez dłużnika swoich wymagalnych zobowiązań pieniężnych, a więc jego niewypłacalności oraz nie posiadania przez skarżącego majątku wystarczającego na zaspokojenie kosztów postępowania. Taki stan faktyczny sprawy wyczerpuje przesłanki do zastosowania ogólnej reguły wynikającej z przepisu art. 13 ust. 1 puin zgodnie z którą sąd powinien w tej sytuacji oddalić wniosek o ogłoszenie upadłości dłużnika pod warunkiem, że w sprawie nie zajdzie sytuacja wyjątkowa uniemożliwiająca zastosowanie tego przepisu, o której mowa w art. 13 ust. 3 puin, a więc że zostanie uprawdopodobnionym, że obciążenia majątku dłużnika są bezskuteczne według przepisów ustawy albo gdy dokonane zostały w celu pokrzywdzenia wierzycieli, jak również gdy zostanie uprawdopodobnione, że dłużnik dokonał innych czynności prawnych bezskutecznych według przepisów ustawy, którymi wyzbył się majątku wystarczającego na zaspokojenie kosztów postępowania.

W ocenie Sądu Okręgowego skarżący trafnie w zażaleniu podnosi, iż w świetle zgromadzonego materiału dowodowego sprawy stanowisko Sądu I instancji jakoby w niniejszej sprawie zastosowanie znalazł przepis art. 13 ust. 3 puin wykluczający możliwość zastosowania przepisu art. 13 ust. 1 puin jest niezasadne.

Zdaniem Sądu Okręgowego trafnie zarzuca skarżący, iż wnioskodawca nie uprawdopodobnił, aby dokonane przez dłużnika transakcje sprzedaży nieruchomości z dnia 12 czerwca 2008 roku oraz dnia 25 maja 2010 roku, jak również ruchomości z dnia 1 lutego 2009 roku były bezskutecznymi czynnościami prawnymi, którymi dłużnik wyzbył się majątku wystarczającego na zaspokojenie kosztów postępowania.

Wbrew stanowisku Sądu I instancji w sprawie nie zachodziły podstawy do zastosowania przepisów art. 127 – 130 puin regulujących instytucję bezskuteczności czynności prawnych z mocy prawa, a to m.in. z uwagi na upływ czasu jaki minął w okresie od momentu ich zawarcia do chwili złożenia przez wierzyciela wniosku o ogłoszenie upadłości.

Ponadto zwrócić należy, iż przedmiotowe umowy nie były nieodpłatne, nie dotyczyły również wynagrodzenia za pracę reprezentanta upadłego (dłużnika) ani nie dotyczyły zabezpieczenia ani zapłaty długu niewymagalnego. Ponadto wnioskodawca nie zarzucał również aby wartość świadczenia upadłego przewyższała w rażącym stopniu wartość świadczenia otrzymanego od osoby trzeciej bądź aby były to czynności dokonane przed dłużnika będącego spółką z jej wspólnikami, ich reprezentantami lub ich małżonkami, jak również ze spółkami powiązanymi, czy ich wspólnikami, reprezentantami lub małżonkami tych osób ani ze spółką dominującą.

Zdaniem Sądu Okręgowego wnioskodawca nie uprawdopodobnił aby istniały przesłanki do zastosowania przewidzianej w art. 527 k.c. skargi pauliańskiej. Sam fakt zawarcia w okresie od 12 czerwca 2008 roku oraz z dnia 25 maja 2010 roku trzech umów sprzedaży nieruchomości i ruchomości samo przez się nie przesądza o uznaniu ich za zawarte przez dłużnika w celu pokrzywdzenia wierzycieli. Zgodnie z art. 527§2 k.c. czynność prawna dłużnika jest dokonana z pokrzywdzeniem wierzycieli, jeżeli wskutek tej czynności dłużnik stał się niewypłacalny albo stał się niewypłacalny w wyższym stopniu, niż był przed dokonaniem tych czynności. Rzeczą wierzyciela w niniejszym postępowaniu było zatem uprawdopodobnienie zarówno zawarcia umów rozporządzających ale również ich wpływu na stan niewypłacalności dłużnika.

Wnioskodawca zaś w niniejszym postępowaniu ograniczył się do wskazania dokonania w/w czynności prawnych oraz braku środków pieniężnych na pokrycie kosztów postępowania upadłościowego. W ocenie Sądu Okręgowego jest to wystarczające do oceny uprawdopodobnienia dokonania tych czynności z pokrzywdzeniem wierzycieli.

Jak wynika bowiem z akt sprawy będące przedmiotem powyższych transakcji były bądź ruchomości dłużnika obciążone na rzecz wierzyciela zastawem, zaś nieruchomości hipoteką kaucyjną. Podkreślić zaś należy, że istotą rzeczowego zabezpieczenia zastawniczego jak i hipotecznego, o którym stanowi przepis art. 306 k.c. oraz art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku (t.j. Dz. U. z 2001 roku, Nr 124, poz. 1361 ze zm.) jest możliwość zaspokojenia się przez wierzyciela z rzeczy bez względu na to czyją stała się ona własnością i z pierwszeństwem przed wierzycielami osobistymi właściciela rzeczy.

Dodatkowo zważyć należy, iż jak słusznie podkreślił skarżący, iż jedną z przesłanek skargi pauliańskiej jest pokrzywdzenie wierzyciela, które polega na tym, że jego wierzytelność nie może być zrealizowana i zrealizowanie jej w przyszłości jest również wątpliwe. W rozpoznawanej sprawie nie sposób uznać, iż wierzyciel uprawdopodobnił aby ta przesłanka została spełniona, zwłaszcza gdy weźmie się pod uwagę to, iż łączna wielkość posiadanych przez wnioskodawcę zabezpieczeń rzeczowych przewyższa wielkość jego wierzytelności w stosunku do dłużnika. Dodać również należy, że jak wynika z pism dłużnika do wierzyciela z dnia 7 października 2009 roku (k. 355, 356, 357 akt) dłużnik informował wierzyciela o podejmowanych czynnościach zbycia ruchomości. Co więcej wierzyciel wyraził zgodę na zbycie przez dłużnika w dniu 12 czerwca 2008r., wyraził zgodę na zwolnienie wskazanych w akcie notarialnym Rep. A nr 2786/2008 hipotek pod warunkiem spłaty kwoty 1.000.000 zł. na rachunek bankowy wierzyciela. Dłużnik wykazał zaś że warunek został spełniony.

W ocenie Sądu Okręgowego powyższe okoliczności faktyczne i prawne świadczą o braku uprawdopodobnienia w niniejszej sprawie wystąpienia sytuacji o której mowa w art. 13 ust. 3 puin a więc uprawdopodobnienia, że dłużnik dokonał czynności prawnych bezskutecznych według przepisów ustawy, którymi wyzbył się majątku wystarczającego na zaspokojenie kosztów postępowania.

W tym stanie rzeczy wobec niespornego faktu niewypłacalności dłużnika i tego, że dłużnik nie posiada majątku pozwalającego na obciążenie kosztów postępowania należało uznać, że w realiach niniejszej sprawy na zasadzie art. 13 ust. 2 puin zaistniała podstawa do oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości.

Mając na względzie powyższe okoliczności faktyczne i prawne Sąd Okręgowy na mocy art. 386 § 1 k.p.c w związku z art. 397 § 2 k.p.c. w związku z art. 35 ustawy puin w związku z art. 13 § 2 k.p.c. powołując się na przepis art. 13 ust. 1 puin orzekł jak w punkcie pierwszym sentencji.

Pomimo zmiany rozstrzygnięcia Sądu I instancji orzeczenie o kosztach zawarte w pkt 6 postanowienia Sądu Rejonowego w Słupsku z dnia 8 stycznia 2013r. było prawidłowe. Zgodnie bowiem z treścią art. 32 ust. 3 i 4 puin w sytuacji gdy do oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości dochodzi wobec stwierdzenia braku majątku na koszty postępowania upadłościowego – to dłużnika obciążają koszty sądowe, ja i na nim spoczywa obowiązek zwrotu kosztów poniesionych przez wierzyciela. W tej sytuacji Sąd Okręgowy na mocy art. 385 k.p.c. zażalenie dłużnika w pozostałej części oddalił .

O kosztach postępowania zażaleniowego Sąd Okręgowy orzekł stosownie do treści art. art. 32 ust. 3 i 4 puin i §10 ust. 1 pkt 5 w zw. z §12 ust.2 pkt. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z dnia 3 października 2002 r.).